

božji v cerkvi, ampak k srenjski volitvi. To jim je že tako navadno. Ob praznikih obhajajo svoje zборе in veselice; v cerkvi orgle donijo, zraven nje pa kegli letijo; kmeti ljudje grejo v cerkvo, loški očetje pa v ves. Loškim očetom se mili gospodarstvo in glavarstvo odložiti; radi bi še dalje gospodarili in glavarili in so v ta namen svojim ljubljencem, zlasti onim v Žicah, opazno na ušesa zašepetali, da bo volitev. In glej, vsakteri, tudi najmanjši kotec iz drugih far pri nas, je volil naše loške očete. Tudi loška ves, razve par kočljarev sama gospoda, je storila tako. Kmetje smo nekateri za volitev vedeli, nekateri pa ne; prišlo nas je malo, večina nas je bila v cerkvi. Zato smo kmetje zoper to volitev ugovor ali protest vložili. Volitev je vseskozi nepostavna in ne more biti veljavna. Če pa glas kmeta nič ne zda, tedaj pa naj loški gospodje le dalje kraljujejo, Žičani pa, kateri so jih volili, jim naj dvorijo ali rep nosijo, ker že tako hočejo, namesto da bi nam bili pomagali neznošljivi jarem otresti!

Od sv. Ruperta nad Laškim. Starega nam nepovoljnega srenjskega predstojnika smo se vendar enkrat znebili, čeravno se je županstva prejemal, kakor da bi mačka hotel za rep nazaj vleči. Pritožba do slavnega c. k. glavarstva v Celju nam je pomagala, da imamo sedaj novo prestojništvo v srenji. G. Janez Zelič je župan, g. Tomaž Tratnik in g. Jožef Tavornik pa sta njegova svetovalca. To nam je vsem prav, le eno še bi radi dosegli — ljubi mir v srenji. Tega še nimamo. Krivi temu so srenjski računi, zaradi katerih se z starim županom porazumiti ne moremo. Clovek je srenji gospodaril 12 let, njej naložil mnogo dolga in tudi sam sebe gospodarstvom razdjal. Jednaka se tudi po drugod, kakor slišimo, precej pogosto godi županom. Temu se ni čuditi; le pomislimo, koliko potov imajo do gosposke v mesta in trge, kder se lahko zapravljanju in pijančevanju privadijo. Naše srenji se je zaradi stroškov okrajnega zastopa laškega bil naložil dolg, 150 fl. in 66 fl. tirja sedaj srenja, naj jih srenji stari župan vrne. Ali temu se ta protivi na vso moč in bomo se morali zopet obrniti do c. k. glavarstva, da bo enkrat pri nas red in mir!

Od sv. Jurija na Šavnci. Petdesetletnico Pija IX. smo pri nas kolikor mogoče slovesno in veselo obhajali. Že na predvečer je glasno zvonjenje zvonov in gromenje številnih možnarjev naznanjalo imenitno slovesnost in kmalu po prvem mraku se je vse polno kresov zasvetilo po prijaznih gričih, zasajenih z žlahtno vinsko trto. Slišalo se je tudi veselo petje okoli kresov zbrane mlajšine. Težko se je v šavniški dolini kedaj videlo kaj enakega. V nedeljo 3. junija in potem skozi ves teden je mnogo pobožnih vernikov obojega spola prihajalo v hišo božjo, za ohranjenje sv. Očeta molilo in sv. zakramente prejemalo. Tudi milodarov se je precej nabralo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V soboto je bil pri cesarju velik shod ministrov, navzoča sta bila tudi generala Rodič iz Dalmacije in Molinary iz Hrvaške. Pravijo, da bo avstrijski z ogerskim državnim zborom vred odložen do septembra. Tako dobijo cesar laglje prosto roko glede Turčije, kder se bodo v tem času vršile odločilne reči. Dobro znamenje za Avstrijo je hudi to, da ni sprejela ponudbe zvitega Bismarka, ki nam je ponudil tesno zvezo zoper Francoze in Ruse. Magjari in nemški ustavoverci in turkoljubi se vsled odbite ponudbe več ali manj glasno jezijo. Naj se le jezijo! — Na Kranjskem do sedaj pri volitvah volilnih mož povsod zmagujejo Slovenci, čeravno zlasti v litjskem in trebanskem okraju glavar Vestenek hudo pritiska. „Narodna tiskarna“ je sklenolo 40% od delnic odpisati tako, da bodo se te glasile samo na 60 fl. Ostali odstotki so torej zgubljeni, kder so bili plačani. — Na interpelacijo poslanca Pfeiferja, zakaj se je kranjski zbor pred časom razpustil in sicer sedaj ko ljudje ne utegnejo, je minister Lasser odgovoril, „da je ministrom na prosto voljo dano, kedaj hočejo kake zbor razpustiti ali volitev razpisati.“ No, to so Kranjci že davno vedeli! — Na Tirolskem je bil za državni zbor konservativni baron Zallinger zopet izvoljen. — V Spod. Avstrijskem je mesto Amstetten pogorelo, 122 hiš je pokončanih in 300 rodbin brez strehe. Blizu Vrana na Českem je fabrikant papirja Haase napovedal krido in delo ustavil; tako je hipoma 300 delavcev brez zaslužka; sila je velika, 10 žandarjev je bilo odposlanih, da zabranijo kakovo razsajanje lačnih delavcev. — Hranilnici: böhmische Sparkasse je finančni minister dal za 5 milijonov zlate rente po 50%. — Iz Kopra v Istriji pride 10. lovski bataljon v Celje, ker so vojaki na očeh močno zboleli.

Vnanje države. Ruska vlada je dobila v Berlinu, Amsterdamu in Parizu 307 milijonov nemških zlatih mark na posodo. Tudi nemški cesar je najel posojilo 77 milijonov, ob enem pa pruski časniki grozno ščenejo zoper Francoze. Iz tega je vendar le mogoče, da Bismark Francoze na boj zvabi. Močno osupnilo je Nemece, da je kandidat socijalistov Hasenklover v Berlinu 3600 glasov pri volitvi več dobil, kakor pa kandidat liberalcev, jud Löwe. — V Holandiji je umrla kraljica, prebrisana gospa, ki je l. 1866. kmalu po bitki pri Sadovi pisala pismo francoskemu cesarju Napoleonu III. ter mu prerokovala, da bo še kedaj sam tepen in pregnan z rodbino vred za to, da je prepustil Pijemontezem celo Italijo, Prusom pa celo Nemčijo pograbititi dal — na škodo Avstrije. Angleži sedaj Turka čedalje bolj zapuščajo, zlasti, ker so jim Rusi pismeno zagotovili, da jim prepustijo Egipt in sueški kanal. Francoske republike predsednik Mak-Mahon je zbornico poslancev razpustil; volitve bodo meseca

julija. — Rumuni so se z Rusi zvezali; Srbi bodo se kmalu oklicali neodvisne od Turkov. — Grki bi radi Turku napovedali boj, se pa ne upajo prav zavolj angleškega brodovja, katerega se bojijo. Italijani prežijo pri zadregah Avstrije na južno Tirolsko, Gorico in Trst, pri razpadu Turčije pa na Tunis in Albanijo.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Od 2. junija do sedaj se neprestano bijejo Črnogorci z 45.000 Turki, kateri prodirajo od 3 strani v Črnogoro. Na 2 mestih so Turke zbili nazaj, a na tretjem se jih do sedaj niso mogli obraniti. Mehemed-paša (poturčen Nemeč) je prilomastil od Sjenice in hotel zasesti Vasojevice, pa je bil pri Jelovici strašno tepen; zgubil je blizu 200 mrtvih in ranjenih Turkov. Saib-paša je 3. 4. 5. in 6. junija napadal Boso Petroviča in je dvakrat prišel do Martiničev, ali bil je 3. junija in naposled 6. junija od 16 bataljonov Črnogorcev sijajno premagan; vsakokrat je zgubil po 2000 mož. Menje srečen je bil Vukotič proti Sulejman-paši; ta je po strašnem krvi prelivanju pri Krstacu in Presjeki 5000 tovorov živeža spravil v izstradani Nikšič in stoji sedaj na črnogorski zemlji in se hoče polastiti Bogetiča, kder imajo Črnogorci največjo zalogo streliva in živeža. Ondi se sedaj strašno bijejo.

V Kavkazu so Rusi vstale grozno pobili pri Arvatu in blizu reke Kudur; tukaj je pal hrabri ruski general Mikeladžev. V Armeniji napadajo Rusi trdnjavo Kars, katero hočejo siloma vzeti preden se dalje spustijo proti Erzerumu in Muktar-pašo zgrabijo, ki še vedno teci pri Zevinu, čeravno je dobil 20 bataljonov pomoči in 600 Magjarov in Poljakov, katerih ni sram Turčinu pomagati. Tudi stari general Klapa je na poti v Erzerum. Iz Karsa so Turki vdrli z 10 bataljoni in so hotli vzeti ruski tabor, so pa bili tepeni tako, da je 200 Turkov mrtvih obležalo. General Tergusakov je prišel do Sajdekana potem ko je Turkom vzel trdnjavo Topro-kale. V Rumuniji je sedaj silno gibanje med Rusi, ker bodo v kratkem Donavo prekoračili na 3 ali 5 mestih. Turki jih pričakujejo v prvi vrsti od Vidina do Mačina z 140.000 vojakov in 272 kanoni, v drugi vrsti od Šumlave do Varne z 86.000 možmi in 126 kanoni; rezervi jim stoji od Niša do Sofije ter šteje 30.000 mož in 60 kanonov. Rusko bradovje hiti okoli Francoske proti Turčiji; turški admiral Hobart jadra sedaj njej nasproti in jo hoče zgrabiti pri Gibraltaru. Ruski car je 2. nova vojna oddelka t. j. blizu 60.000 mož pozval na bojišče. Najnovejše poročilo javlja, da je ruski general Radecki pri Brajli že mahnil čez Donavo.

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

II. Velemogočni ruski car Aleksander II. se od 5. junija že mudi v Rumuniji, ter ogleduje in

sokoli svojo velikansko južno armado, ki sedaj dela slednje priprave za nevarni prelaz čez Donavo. Mislimo torej, da svojim čestitim bralcem dobro ustrezemo, ako jim ovo armado nekoliko popišemo, to pa po najzanesljivših angleških izvirih. Anglež ni prijatelj Rusu, a neprijatelj ima navadno ostre oči.

Sila številne ruske vojne je šlo v Rumunijo 9. oddelkov ali korov. Vsaki oddelek je sestavljen iz pešakov, konjenikov in kanonirjev in vozi seboj vse, česar je za srečno bojevanje sedanje dni treba. Razun tega je na to bojišče poslanih 7 inženirskih bataljonov, 10 regimentov kozakov, 3 baterije lahkih kanonov za planine, 1 baterija mitraljez in 3 kompanije mornarjev; skup 310.000 mož, 55.800 konjev in 1008 kanonov (kanoni za planine in težki kanoni za obleganje trdnjav, potem vozni konji tukaj niso všteti.) Vsaki oddelek ima svojega generala za poveljnika. Teh imena so: generali Zorov, Radecki, Vanoski, Hahn, Cimerman, knez Barklaj, knez Voroncov, knez Šavskoj in grof Krüdener. Višje poveljništvo pa je izročeno ruskega cara bratu, velikemu knezu Nikolaju, ki je njemu tudi med vsemi brati najbolj podoben. Nikolaj je namreč visoke, orjaške in krepke postave tako, da mu malo ljudi do širokih ram sega; pravi vojak od glave do nog, „z dušom i telesom“ ter sedaj 55 let star. Proti vojakom je nenavadno prijazen, za njihove potrebe neizmerno skrben in vseskozi pravičen, pa tudi oster, če je potreba. Nedavno je prišel naglo v Galae, ker je zvedel, da vojaki pomankanje trpé. Takoj pokliče oskrbnike ali „liferante“; morajo mu pokazati kruh in seno in ker je bilo oboje plesnivo, je dal 3 ustreliti, kakor jim je bilo zažugano, kadar so oskrbniki prejeli. Sedaj so vsi oskrbniki v redu. Desna roka višjemu poveljniku je general Nepokojčički, načelnik generalnemu štabu. Mož je že 73 let star, pa še vedno krepek. Pravijo, da je v vojniških zadevah jako izveden, toda izredno miren in opazen. Bojni načrt za bojišče v Aziji in Evropi pa je izdelal grof Hajdan. Tujcev, zlasti tujih dopisnikov, ne pripuščaajo Rusi. Vojakom je pod smrtno kaznijo prepovedano kaj izpovedati o gibanju vojne. Zato pa tudi le malo izvemo, kde prav za prav stojijo posamezni vojni oddelki in kde bodo Donavo premostili. To je modro in turkoljubne pisače evropske strašno jezi, ker ne morejo Turkom z poročili tako streči, kakor lani na Srbskem.

Angleži trdijo, da je rusko pešastvo ali infanterija izvrstna, primerno uredjena, dobro orožana in z vsem potrebnim dovolj preskrbljena. Bataljoni štejejo po 800—900 mož, ki so razdeljeni na 4 kompanije, katerim je še pridjana 1 kompanija lovcev. Trije bataljoni storijo eden regiment, 4 regimenti pa 1 divizijo; 2 diviziji ste eden vojni oddelek ali kor. Pešakov je torej skup 172.000 ob Donavi. Vsak nosi seboj po 90 patron, 40 pa jih ima založenih na vozu, ki je pridjan